

MUNKAVÉDELMI ÉS TŰZVÉDELMI OKTATÁSI TEMATIKA

TARTALOMJEGYZÉK

A MUNKAVÁLLALÓK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	3
A MUNKAVÁLLALÓK MUNKAVÉGZÉSRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ÉS SPECIÁLIS SZABÁLYAI	4
Általános szabályok	4
Speciális szabályok külsős cég munkavégzése esetén	5
Munkavégzés egyszerű kéziszerszámokkal és eszközökkel. Kézi anyagmozgatás, anyagtárolás	6
A létrák használatára vonatkozó munkavégzés követelményei	8
Fokozott hatóképességű veszélyforrások	8
GÉPEK KEZELÉSE, KARBANTARTÁSA.....	8
MUNKAHELYI-, ÚTI-, ÉS KVÁZI BALESETEK	10
Munkabalesetek bejelentése	10
Az elsősegélynyújtás szabályai, munkabalesetekkel kapcsolatos feladatok	10
Teendők baleset, sérülés esetén	12
Úti balesetek	13
Kvázi balesetek.....	14
Külsős alvállalkozó munkavégzésével kapcsolatos balesetek	14
Foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos feladatok	14
ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS ÉS A MENTŐK ÉRTEŚÍTÉSE.....	15
Teendők égési sérülés esetén.....	15
Teendők elektromos áramütés esetén	15
BIZTONSÁGI ADATLAP	16
EGYÉNI VÉDŐESZKÖZ JUTTATÁS RENDJE	16
Egyéni védőeszköz juttatás rendje	16
Védőítal juttatás	17
Tisztálkodási eszközök és szerek juttatása.....	17
Elsősegélynyújtás.....	17
Dohányzás	18
EMELŐGÉPEK.....	21
TŰZ ESETÉN SZÜKSÉGES TEENDŐK.....	24
TŰZOLTÓK ÉRTEŚÍTÉSE	26
A TŰZOLTÓ KÉSZÜLÉKEK HASZNÁLATA	27

A MUNKAVÁLLALÓK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

A munkavállaló csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelemre vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően végezhet munkát. A munkavállaló köteles munkatársaival együttműködni, és munkáját úgy végezni, hogy ez saját vagy más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse. Így különösen köteles:

- a) a rendelkezésére bocsátott munkaeszköz biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasítása szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni;
- b) az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni;
- c) a munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető ruházatot viselni;
- d) munkaterületén a fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani;
- e) a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni;
- f) a részére előírt orvosi — meghatározott körben pályaalkalmassági — vizsgálaton részt venni;
- g) a veszélyt jelentő rendellenességről, üzemzavarról a munkáltatót azonnal tájékoztatni, a rendellenességet, üzemzavart tőle elvárhatóan megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni a felettesétől;
- h) a balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelenteni.

A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el és nem alakíthatja át a biztonsági berendezéseket.

A munkavállaló köteles együttműködni a munkáltatóval, illetve a munkabiztonsági-, munkaegészségügyi szakemberrel, a munkavédelmi képviselővel (ha van) az egészséges és biztonságos munkakörnyezet megőrzése érdekében hozott hatósági intézkedések teljesítése, illetőleg a munkáltató veszélyt megszüntető intézkedéseinek végrehajtása során is.

A munkavállaló jogosult megkövetelni a munkáltatójától:

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítását;
- b) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésére bocsátását, a betanuláshoz való lehetőség biztosítását;
- c) a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések, munka- és védőeszközök, az előírt védőital, valamint tisztálkodószerek és tisztálkodási lehetőség biztosítását.

A munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért. E védelem megilleti a munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységet ellátó munkavállalókat is.

A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, a teljesítését meg kell tagadnia.

Az üzemcsarnokba élelmiszert (étel, ital) bevinni, azt ott tárolni, vagy elfogyasztani TILOS. Az üzemcsarnokban csak a munkához megfelelő egyéni védőeszközök viselése mellett szabad munkát végezni. Az egyéni védőeszközök csak addig használhatók, amíg védelmi funkciójukat ellátják.

A MUNKAVÁLLALÓK MUNKAVÉGZÉSRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ÉS SPECIÁLIS SZABÁLYAI

Általános szabályok

1. A munkavállaló köteles a munkahelyén a biztonságos munkavégzésre képes állapotban megjelenni, és így munkát vállalni.

Ennek megfelelően:

- megfelelően kipihent,
- alkoholtól,
- drog hatásától,
- kábulatot okozó anyag, gyógyszer hatásától mentes.

A veszélyt jelentő rendellenességről, üzemzavarról a munkáltatót azonnal tájékoztatni, a rendellenességet, üzemzavart tőle elvárhatóan megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni a felettesétől

Azonnal köteles jelenteni munkahelyi vezetőjének a rosszulletet, balesetet. A jelzés elmaradása írásbeli figyelmeztetést von maga után.

2. Köteles munkáját az adott munkára vonatkozó jogszabályi, szabványi belső utasítások előírásainak megfelelően végezni.
4. Munkavállaló munkáját köteles a munkahelyi fegyelem megtartása mellett megfelelő figyelemmel és körültekintéssel végezni, úgy ahogy azt a munka biztonsága megköveteli.
5. Rendkívüli helyzet, veszély, üzemzavar esetén a munkát azonnal abba kell hagynia, a vészhelyzetet vezetőjének azonnal jelentenie kell. A vészhelyzetet köteles a tőle elvárható módon megszüntetni, vagy csökkenteni. Az általa vagy a sérült korlátozott volta esetén a környezetében elszenvedett balesetet haladéktalanul jelezni felettesének.
6. A munkavállaló minden munkakezdés előtt köteles a rendelkezésére bocsátott munkaterület, munkaeszköz biztonságos állapotáról meggyőződni, azokat rendeltetésüknek megfelelően, a Kft. utasítását figyelembe véve használni, a számára előírt karbantartási feladatokat elvégezni. A munkaterületet, munkaeszközt köteles rendben és tisztán tartani. **HIBÁS MUNKAESZKÖZZEL/BERENDEZÉSSSEL MUNKÁT VÉGEZNI TILOS!**
7. A munkavállaló köteles részt venni az előírt orvosi vizsgálatokon, munkavédelmi oktatáson, vizsgáztatáson. Köteles együttműködni a munkafeltételeket ellenőrző vezetőkkel, külső hatósági szakemberekkel.
8. Az anyagmozgatást végző, forgó-mozgó munkaeszközökön, vagy azok közelében dolgozó, órát, gyűrűt, nyakláncot nem viselhet.
9. Étkezni, dohányozni, pihenni, csak a kijelölt helyen lehet. Dohányozni valamennyi zárt légterű helyiségben tilos!

10. A szakmai képesítéshez, tanfolyami végzettséghez, vizsgához kötött munkakörökben csak érvényes bizonyítványok birtokában végezhető munka. E nélkül megbízás nem adható ki.
11. Tűz, robbanásveszélyes, mérgező anyagot csak az előírt módon és célra szabad használni.
12. Munkaeszközt csak a kezelési utasításnak megfelelően és rendeltetésszerűen szabad használni. A védőberendezéseket kiiktatni, vagy hatásosságukat csökkenteni tilos. A legkisebb rendellenesség, meghibásodás esetén azonnal abba kell hagyni a munkavégzést, az eseményt közvetlen felettesének köteles jelezni. A kezelő felelős azért, hogy a kezelésére bízott munkaeszköz közelében illetéktelen személy ne tartózkodjon.
13. Belső égésű motorral üzemelő munkaeszközt zárt terű helyiségben csak akkor szabad üzemeltetni, ha a munkatérben egészséget nem veszélyeztető és elegendő mennyiségű levegő folyamatosan rendelkezésre áll.
14. Azokon a munkahelyeken, ahol a munkavállaló veszélyes anyagokkal kerülhet érintkezésbe, étkezni, inni, élelmiszert tárolni tilos.
15. Ha külön utasítás nem rendelkezik, működő gépet, munkaeszközt felügyelet nélkül üzemeltetni tilos.
16. Anyagot mozgatni, csak az anyag tulajdonságainak megfelelően arra alkalmas módon szabad, a tömeg és méret korlátozás figyelembe vételével.
17. Szemetet, hulladékot az erre kijelölt módon és helyen szabad tárolni.

Speciális szabályok külsős cég munkavégzése esetén

1. Ha a munkát kettő, vagy annál több munkavállalónak kell elvégeznie, a munkahelyi vezető köteles az egyik személyt írásban megbízni a munka irányításával, és ezt a többiek tudomására kell hozni. Minden szükséges információt meg kell adnia ahhoz, hogy a munkát irányító az előre látható helyzetekben a feladatát megbízhatóan és biztonságosan képes legyen ellátni.
2. Azon munkahelyek jegyzékét, ahol egyedül munkát végezni tilos a 3. sz. *Melléklet* tartalmazza. Ezen munkahelyeken történő munkavégzéskor a munkahelyi vezetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a munkát végző személytől látható távolságban a munkafolyamatot ismerő a beavatkozásra kioktatott személy tartózkodjék a munkavégzés teljes időtartama alatt.
3. A technológiai, műveleti, kezelési, karbantartási utasításban kell rögzíteni a munkavégzésre vonatkozó korlátozásokat.
4. Veszélyes munkát csak felügyelet mellett szabad végezni. A munkavégzés időtartama alatt a felügyeletért felelős más tevékenységet nem végezhet. Veszélyes tevékenységet a munkavédelmi szakembernek engedélyeznie kell.
5. Ha a Kft. területén több külső munkáltató végez munkát, a munkavégzést össze kell hangolni, a felelősségeket, elvárásokat szerződésben kell rögzíteni.
6. A külső munkavállalók által igénybe vett munkaterület el kell határolni. ***Az ügyvezető feladata, hogy a munkaterület átadását-átvételét jegyzőkönyvben kell rögzíteni a munka megkezdése előtt a 6. sz. melléklet szerint.***
7. Vészhelyzetben a Kft. illetékese is jogosult a külső munkavállalók munkavégzését is leállítani, mentésükről gondoskodni. A vészhelyzet megszűnése után a munkavégzés folytatását engedélyezni.
8. Rendkívüli körülmények között, amikor a normális üzemvitelre érvényes előírások követelményeit érvényesíteni nem lehet, az ügyvezető engedélye után a munkavédelmi szakember, vagy az ügyvezető megbízottjának felügyelete mellett szabad csak munkát végezni:

- A veszélyes teret meg kell határozni és az oda való bejutást meg kell akadályozni.
  - Menekülési utak, mentő-felszerelést, illetve védőeszközt kell biztosítani.
  - Megfelelő szakmai és munkavédelmi felkészültségű munkairányítót kell kijelölni.
9. Vegyi anyagokat a Kft. területére beszerezni, tárolni, kiadni, használni csak biztonsági adatlap és termékcímke megléte esetén szabad. Eredetileg élelmiszerekhez gyártott, illetve használt csomagolóeszköz veszélyes anyag vagy veszélyes keverék tárolására nem használható.
11. Munkaeszközöket működtetni csak meglévő magyar nyelvű üzemeltetési dokumentumok, illetve kezelési utasítás birtokában szabad (a munkáltató feladata a dokumentumok napra készen tartása) A technológiákhoz technológiai, a veszélyes vagy fokozott minőségi követelményeket állító munkafolyamatokhoz műveleti utasítást kell készíteni. Az utasításokat folyamatosan aktualizálni kell. Nem kell utasítást készíteni olyan munkaeszközhöz, amelyek biztonságos kezelése alapvető szakmai jártasságként elvárható. Továbbá azokhoz a munkafolyamatokhoz, technológiákhoz, amelyek baleseti kockázata igen csekély. Elvégzésük a szakmai ismeretekben túl különös ismereteket nem igényel.
12. A munkaeszközök megfelelő állapotának biztosításához karbantartási tervet kell készítenie a munkáltatónak. Az elvégzendő műveleteket és a karbantartás személyi, tárgyi feltételeit karbantartási utasításban kell rögzíteni. A karbantartási utasításokat folyamatosan aktualizálni kell. A közvetlen baleseti veszélyt jelentő hiányosságokat azonnal meg kell szüntetni. A közvetlen veszélyt nem jelentő hiányosságokat a karbantartás szerinti ütemezésben kell elvégezni.

Munkavégzés egyszerű kéziszerszámokkal és eszközökkel. Kézi anyagmozgatás, anyagtárolás

Munkavégzés egyszerű kéziszerszámokkal

- Az egyszerű kéziszerszámok (csavarhúzó, fogók, stb.) csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban használhatók. Amennyiben a kéziszerszám bármely része meghibásodik, a kéziszerszámmal munkát végzőnek azt jelentenie kell a közvetlen munkahelyi vezető részére, akinek gondoskodnia kell a kéziszerszám cseréjéről, javításáról.
Meghibásodott kéziszerszámmal munkát végezni tilos!
- Tilos a kéziszerszámok elemeit megváltoztatni, illetve a rendeltetésétől eltérően használni.

Munkavégzés eszközökkel

- Az elektromos és egyéb működtetésű eszközök (fűrész, sarokcsiszoló, fúró, kistraktor) csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban használhatók. Amennyiben az eszköz bármely része meghibásodik, az eszközzel munkát végzőnek azt jelentenie kell a közvetlen munkahelyi vezető részére, akinek gondoskodnia kell az eszköz cseréjéről, javításáról.
Meghibásodott eszközzel munkát végezni tilos!
- Tilos az eszközök elemeit megváltoztatni, eltávolítani illetve a rendeltetésétől eltérően használni.

Az anyagmozgatás, anyagtárolás általános biztonsági követelményei

- Anyagok mozgatásának megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a szállítandó anyagok, tárgyak vagy azok csomagolási módja, illetőleg mozgatása nem veszélyeztet-e a dolgozók egészségét, testi épségét.
- Amennyiben a rakodást végzők, illetve a rakodás közvetlen környezetében tartózkodók biztonsága szükségessé teszi, a veszélyeztetett területekre való behatolást meg kell akadályozni, és figyelmeztető táblát kell elhelyezni.
- Az irányító a munka megkezdése előtt köteles a dolgozókat tájékoztatni a végzendő munkáról, a szállítás, rakodás munkamenetéről, a helyes fogásokról és az alkalmazásra kerülő vezényszavakról.
- A mozgatott tárgyak biztonságos megfogási lehetőségeiről (pl. fogantyúk, fülek kialakítása, alátétre helyezés, stb.) gondoskodni kell, vagy erre a célra megfelelő segédesszöveget kell biztosítani.
- Tárgyak lerakásánál, megemelésénél a rakodási technológiát meg kell határozni.
- Anyagok kitermelését, megbontását fokozatosan, felülről lefelé haladva kell végezni.
- Azoknál az anyagmozgatási munkáknál, illetve eszközöknél, ahol a kézsérülés veszélye fennállhat, gondoskodni kell a kéz védelméről.
- A nagy tömegű terheket csak egyenes háttal, hajlított térddel, lassú egyenletes felemelkedéssel szabad csak megemelni.
Nagy tömegű terhek emelése előtt biztos alátámasztási helyzetbe kell a lábakat elhelyezni
A terhet mindig biztonságosan, vagyis egész tenyérrel megmarkolva kell megfogni.
Ügyelni kell arra, hogy a teher tömegközéppontja a lehető legközelebb legyen a testhez.
Nagy tömegű, terjedelmes terheket nem a test előtt, hanem a vállon vagy a háton kell szállítani.
A teher egyenletes elosztása kisebb terhelést eredményez.
Hosszú tárgyak (pl. csövek, rudak) vállon vagy háton történő szállítása esetén ügyelni kell arra, hogy a tárgy első vége legalább 2 m-rel a padlózat felett legyen és szállított tárgy ne érjen szigeteletlen villamos vezetékhez
A teher levetése előtt mindig meg kell győződni arról, hogy az adott helyre biztonságosan letehető e, nem fog-e felbillenni, leesni vagy felborulni.
Az ujsérülések megelőzésére célszerű a lerakási helyre előzetesen alátéteket helyezni.

Anyagtárolás

- Anyagokat terjedelmük, fajtájuk, alakjuk, súlyuk, mennyiségük, egyéb fizikai és vegyi tulajdonságuk, egymásra hatásuk, továbbá a környezetből adódó behatások (pl. rázkódás, rezgés, vegyi, fény, stb.), a tárolóhely megengedhető maximális teherbírása és tűzrendészeti előírások figyelembevételével, veszélymentesen kell tárolni.
Raktárban, állványokon, polcokon a legnagyobb megengedhető terhelhetőséget fel kell tüntetni.
- Kézi rakodás esetén a rakodási magasságot, a tárolandó anyagok, tárgyak megfogási lehetőségétől és a dolgozók megengedhető terhelhetőségétől függően, a mindenkori rakodószinttől számítva kell meghatározni.
- Különböző méretű, illetve különböző súlyú tárgyak felhalmozásánál alul kell a nagyobb méretű, illetve súlyú és felül a kisebb méretű, illetve súlyú darabokat elhelyezni.
- Anyagok, tárgyak tárolásánál biztosítani kell azok veszélymentes lerakásának és elszállításának lehetőségét.

- Egészségre káros, robbanás- vagy tűzveszélyes stb. tárolt anyagok (tisztítószer raktár) mellett táblán fel kell tüntetni az anyag pontos megnevezését, tűzveszélyességi osztályba tartozását, tulajdonságát, a kezelésre, az egyéni védőeszközökre és a veszély esetén szükséges tennivalókra vonatkozó előírásokat.

A létrák használatára vonatkozó munkavégzés követelményei

1. Létrával történő munkavégzéshez minimum két ember együttes jelenléte szükséges. Az egyik ember a létrát stabilan tartja és figyelemmel kíséri a munkát, a másik ember pedig a munkát végzi.
2. A létrát úgy kell felállítani, hogy az a használata alatt stabil legyen. A hordozható létrák lábait tartós, erős, megfelelő méretű szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak. A támasztó, illetve függesztett létrákat - a kötélletrák kivételével - elcsúszás és kilengés ellen biztosítani kell.
3. A kétágú, valamint a kétágú, fellépővel és korláttal ellátott létrák lábainak szétcsúszását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével vagy a szétcsúszást megakadályozó elemmel, illetve más egyenértékű megoldással kell megakadályozni.
4. A munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az elegendő magasságban nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé, és ezzel lehetővé tegye a biztonságos kapaszkodást, kivéve, ha a munkaszintre történő fellépéshez szükséges biztonságot másként valósították meg.
5. A kitolható, az átalakítható és az egymásba illesztett (többtagos) létrát úgy szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest ne mozdulhassanak el. A vontatható létrákat használatuk előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.
6. A létrát csak úgy lehet használni, hogy a kapaszkodás és a biztonságos állás lehetősége mindenkor biztosított legyen. Amennyiben a létrára teherrel kell felmenni, ez nem korlátozhatja a kapaszkodás lehetőségét.

Fokozott hatóképességű veszélyforrások

Fokozott hatóképességű munkavégzések esetén a tevékenység megkezdése előtt 5 nappal írásos engedély szükséges a munkavédelmi szolgáltató részéről.

- magasban (1 m felett),
- fakivágás,
- gázpalacktárolóban,
- villamos kapcsolóterekben, transzformátorházban,
- szennyvízvezetékben, liftaknáknál és csatornák belsejében,
- feszültség alatti gépek berendezések karbantartása, illetve azok közelében végzett munkáknál,
- kazánházak, hőközpontok,
- bontási munkáknál,
- tűz- és robbanásveszélyes anyagok, valamint savak, lúgok kiszerelésénél.

GÉPEK KEZELÉSE, KARBANTARTÁSA

A gépek védőburkolatait megbontani szigorúan tilos. A gépek karbantartását, javítását csak hozzáértő személy végezheti, aki a magyar nyelvű kezelési, használati és karbantartási leírások alapján foghat hozzá. Amennyiben saját munkavállaló végzi a gépek karbantartását, úgy kérjük

írásban értesítsenek bennünket, hogy rendkívüli munkavédelmi oktatását meg tudjuk tartani a karbantartás megkezdése előtt (5 munkanap).

A gépek/berendezések kezelését csak az ehhez szükséges, megfelelő tudásszinttel és a munka jellegéhez szükséges egyéni védőeszközzel rendelkező munkavállaló végezheti, amennyiben a feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály szerint előzetes és időszakos orvosi vizsgálat alapján alkalmas és rendelkezik a gép kezeléséhez szükséges képzettséggel, tudással és az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzésre alkalmas.

A gépek karbantartásait javasolt külön gépnaplóban vezetni. A gépek karbantartásait csak szakember végezheti, a karbantartásra előírt egyéni védőeszközök viselése mellett, ügyvezetői utasításra. A gépek karbantartása során a gép javítási-, és karbantartási technológiai leírásától eltérni tilos. A gépek biztonsági berendezéseit kiiktatni még átmenetileg sem szabad. A gépet csak biztonságos leállítást követően szabad javítani/karbantartani. A gép javítása előtt a balesetek megelőzése érdekében meg kell bizonyosodni arról, hogy a gép indítása még véletlenül sem következhet be. Amennyiben a gép üzemiségét tekintve nem állítható le teljes mértékben, úgy javasolt egy figyelőember bevonása a javítási folyamatokba. Ez esetben a kétemberes munkavégzés szabályai irányadók (munkairányító kijelölése, esetleg a gép illetéktelenektől való elkerítése, stb.).

MUNKAHELYI-, ÚTI-, ÉS KVÁZI BALESETEK

Munkabalesetek bejelentése

A dolgozó a munkaidő kieséssel nem járó sérülést, rosszulletet is köteles a munkahelyi vezetőnek jelenteni. Ha a sérült egészségi állapota miatt a balesetét nem tudja jelenteni, azt annak a munkatársának kell megtennie, aki a sérülésről tudomással bír.

A munkahelyi vezető a legkisebb sérülést is köteles a "**Munkahelyi baleseti napló**"-ba (4. sz. Melléklet) bejegyezni.

Az előreláthatóan munkaidő kieséssel járó munkabalesetet haladéktalanul tovább kell jelenteni az Üzemeltetési vezetőnek és a Munkavédelmi Szolgáltatónak, aki gondoskodik a munkabaleset kivizsgálásáról, dokumentációjáról.

– **a munkavédelmi szolgáltatót (Raduc Mix Kft.), a következő elérhetőségen:**

E-mail info@raducmix.hu

A munkavédelmi szolgáltató sürgős esetben telefonon elérhető:

Raduc Mix Kft. 06-23/520-135

Ifj. Czudar László 06-30/670-4495

A munkabaleset késedelmes jelentése, továbbjelentése munkafegyelmi vétséget képez.

Az úti balesetek (munkába jövet, hazafelé menet) nem tartoznak a munkabalesetek fogalmába. Kivizsgálásukat, jegyzőkönyvezésüket a Társadalombiztosítási Igazgatóság (Országos Egészségbiztosítási Pénztár) kifizetőhelye végzi.

A munkabaleset bekövetkezésétől számított 3 év után a munkáltató nem köteles azt bejelenteni, kivizsgálni és nyilvántartásba venni.

Az elsősegélynyújtás szabályai, munkabalesetekkel kapcsolatos feladatok

1. Fogalmak:

Baleset: az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz

Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során, vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől, időpontjától és a sérült közrehatásának mértékétől függetlenül.

Munkavégzéssel összefüggő tevékenység a munkához kapcsolódó közlekedés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkezés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás igénybevétele.

Súlyos munkabaleset: amely,

- a sérült halálát,

- valamely érzékszerv, érzékelő képesség, illetve a reprodukációs képesség elvesztését, jelentős mértékű károsodását okozta,
  - orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást;
  - hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjá nagyobb részének elvesztését, továbbá ennél súlyosabb csonkulást okozott
  - beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott
2. Sérülést, balesetet, rosszulletet azonnal jelenteni kell a munkahelyi vezetőnek, hiánya esetén a helyettesnek. A munkahelyi vezető jelenti a történeteket az ügyvezető . Az ügyvezető, vagy az általa megbízott személy a munkahelyi baleset tényét továbbítja a munkavédelmi szakember felé aznap, következő munkanapon írásban. Szintén írásban jelzés értékű a dolgozó újbóli munkába állásának a ténye a munkavédelmi szakember felé.
3. A munkabaleset kivizsgálását a munkavédelmi szakember végzi.
4. A súlyos munkabalesetet azonnal jelenteni kell a területileg illetékes munkavédelmi felügyelőségnek,
5. A halálos kimenetelű munkabalesetet a területileg illetékes rendőrkapitányság felé is jelezni kell.
6. A 3 naptári napot meghaladó munkakiesés esetén, a munkabalesetekről kivizsgálási jegyzőkönyvet kell készíteni az 5/1993. /XII.26./ MÜM rendelet 3-5 sz. Melléklete alapján.
- A jegyzőkönyvvel kapcsolatos feladatok lebonyolítása a munkavédelmi szakember feladata.
- A jegyzőkönyvet a tárgyhót követő hónap 8. napjáig meg kell küldeni.
- sérült halála esetén hozzátartozójának,
  - a halált, illetve a három napot meghaladó munkaképtelenséget okozó baleset esetén a területileg illetékes munkavédelmi felügyelőségnek,
  - a Társadalombiztosítási kifizetőhelynek.
7. A kártérítési igény benyújtására vonatkozóan az aktuális jogszabályok és rendeletek az irányadóak.
8. A munkabalesetekről 5 példányban **"Munkabaleseti jegyzőkönyv"**-et kell felvenni (ld. melléklet). A baleset körülményeinek tisztázása érdekében - ha szükséges - tanúkat kell meghallgatni, illetve a sérült nyilatkozatát rögzíteni kell. A munkabaleseti jegyzőkönyvet a vezető és a kivizsgálást végző munkavédelmi szakember írja alá. A jegyzőkönyvek nyilvántartásáról a vezető gondoskodik.

A kitöltött "Munkabaleseti jegyzőkönyv" -et meg kell küldeni:

- a munkabaleset helyszíne szerint illetékes Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkaügyi Felügyelőségének egy példányban, minden hó 8-ig,
- 2 példányban a Társadalombiztosítási Igazgatóságnak (Országos Egészségbiztosítási Pénztár),
- 1 példányban a sérültnek (hozzátartozójának),
- 1 példányban a munkáltatónak.

Ha a sérült a jegyzőkönyv megállapításaival nem ért egyet, a területileg illetékes Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkaügyi Felügyelőségéhez fordulhat felülvizsgálatért.

A súlyos munkabalesetet az ügyvezető azonnal köteles továbbjelenteni telefonon, majd írásban is a Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkaügyi Felügyelőségének.

Súlyos munkabaleset esetén, a helyszínt a munkavédelmi és egyéb hatóságok megérkezéséig megváltoztatni nem szabad. A helyszín abban az esetben módosítható, ha további veszély áll fenn, vagy jelentős gazdasági kár keletkezne. A helyszín megváltoztatása előtt a helyszínt rekonstruálhatóan rögzíteni kell, a helyszínről rajzot vagy fényképfelvételeket kell készíteni és a tárgyi bizonyítékokat meg kell őrizni.

Teendők baleset, sérülés esetén

- Azonnal jelenteni kell a legkisebb sérülést is a felelős vezetőnek.
- A felelős vezető a szükséges intézkedés megtétele után (mentők értesítése, elsősegély, orvosi ellátás, stb.) értesíti a munkavédelmi szolgálatot.
- A sérült ellátása után azonnal: a felelős vezető feladata kitölteni a munkabaleseti naplót/bejelentést, majd azt a munkavédelmi szolgáltató részére átadni.
- A munkabaleseti naplót/bejelentést – ha lehetséges – a sérülttel, illetve a tanúkkal alá kell íratni.
- A sérülés, baleset helyszínét változatlanul kell hagyni.

A sérült vagy sérülését észlelő személy köteles a munkát közvetlenül irányító vezetőnek a balesetet haladéktalanul jelenteni, tekintet nélkül arra, hogy az okoz munkaképtelenséget vagy sem.

A munkahelyi vezető feladata, hogy az irányítása alatt álló munkavállalókat ért minden sérülésről **haladéktalanul** tájékoztassa a szervezet munkavédelmi szolgáltatóját a **munkabaleseti bejelentőlapon/baleseti naplóban rögzítse** az eseményt.

A keresőképtelenséget okozó munkabalesetet haladéktalanul ki kell vizsgálni, ennek lebonyolítása a munkavédelmi szakember feladata. A vizsgálat megállapításait a „Munkabaleseti jegyzőkönyv”-ben kell rögzíteni.

A munkabaleset alapvető okainak feltárását követően intézkedni kell az előidéző hiányosságok felszámolására, a végrehajtás határidejének és a végrehajtásért felelős személyek megjelölésével.

Súlyos munkabaleset esetén az esemény azonnali bejelentéséről kell gondoskodni, haladéktalanul tájékoztatni kell az Üzemeltetési Vezetőt, a Munkavédelmi Szolgáltatót, illetve telefonon, faxon vagy személyesen azonnal be kell jelenteni a rendelkezésre álló adatokat a területileg illetékes Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkaügyi Felügyelőségének.

Súlyos munkabaleset az a baleset, amely:

- a sérült halálát (halálosnak tekinthető az a baleset is, amely a bekövetkezésétől számított 90 napon belül a sérült halálát okozza), magzata vagy újszülöttjének halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását,
- valamely érzékszerv és reprodukciós képesség elvesztését, illetve jelentős mértékű károsodását,
- orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást,
- súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb, két vagy több ujj nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek),
- beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulását, bénulást illetőleg elmezavart okozza.

Úti balesetek

Úti baleseteknél (1997. évi LXXXIII. tv. a kötelező egészségbiztosítás ellátásáról) a baleset üzemiségének megállapításánál a baleset akkor minősíthető üzemi balesetnek, ha a baleset munkába menet vagy onnan a lakására (szállására) menet közben éri a sérültet. Ha a baleset munkába menet vagy onnan jövet éri a biztosítottat, akkor az üzemi baleset megállapításához további vizsgálat szükséges. Az úti baleset üzemiségének elbírálásakor figyelemmel kell lenni, hogy munkába, illetve hazafelé menet a **lehető legrövidebb úton, indokolatlan megszakítás nélkül** történjen az utazás, és ne a sérült kizárólagos ittassága miatt következzen be a baleset.

Az úti balesetek üzemi balesetnek történő minősítése során meg kell vizsgálni, hogy a balesetet szenvedett személy a lehető legrövidebb úton haladt-e hazafelé és az útközben tett kitérő szükségesnek tekinthető-e. Pl. egy mindennapos bevásárlás, vagy ha gyermekét naponta hozza el az óvodából, iskolából stb. nem tekinthető indokolatlan megszakításnak, hiszen ezek az élethez szükséges mindennapi cselekményeknek számítanak.

Mikor nem minősíthető az úti baleset üzemi balesetnek?

- ha kizárólag a sérült ittassága miatt következett be,
- az úti balesetek körében, ha nem a legrövidebb útvonalon történt a közlekedés, illetve a baleset az utazás indokolatlan megszakítása miatt következett be.

Fontos megjegyezni, hogy egyáltalán nem jogosult baleseti ellátásra az, aki sérülését szándékosan okozta, vagy az orvosi segítség igénybevételével, illetőleg a baleset bejelentésével szándékosan késlekedett.

Kvázi balesetek

Ki kell vizsgálni azokat a baleseteket is, melyek személyi sérüléssel nem jártak, de a sérülés csak a véletlenek szerencsés összjátéka miatt maradt el.

A megfelelő intézkedéseket meg kell hozni, de a kivizsgálás eredményét a hatóságok felé nem kell jelenteni.

Többek között az alábbi eseteket kell kivizsgálni:

- gépjármű ütközés, borulás,
- épület, földem, fal hullása, repedése
- feszültség alatti kábel sérülése,
- rövidzárlat,
- tűzveszélyes folyadék kiömlése,
- ittas személy jelenléte,
- csoportos rosszullét, stb.

Külsős alvállalkozó munkavégzésével kapcsolatos balesetek

Amennyiben a szervezet dolgozója külsős alvállalkozó tevékenysége miatt szenved balesetet, erről az külsős alvállalkozót értesíteni kell és a kivizsgálást közösen kell elvégezni.

A szervezet területén bármilyen okból tartózkodó külsős alvállalkozó dolgozóját ért baleset esetén a baleset kivizsgálása a külsős alvállalkozó feladata. A kivizsgálást végzők részére a szükséges segítséget meg kell adni.

Foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos feladatok

1. A Kft. területén a munkavállalókat ért foglalkozási megbetegedések és expozíciós esetek kivizsgálására a 27/1996. (VIII. 28) NM rendelet vonatkozik. A foglalkozási eredetű megbetegedés jegyzékét a R. 2. sz. Melléklet tartalmazza.
2. Az ezzel kapcsolatos feladatokat a Kft.-vel szerződéses kapcsolatban lévő foglalkozás-egészségügyi szolgálat végzi teljes felelősséggel.
3. Az egészségi állapotot vizsgáló orvos a működési körében észlelt foglalkozási betegséget a foglalkozással összefüggésben keletkezett mérgezést köteles bejelenteni az illetékes megyei kormányhivatalhoz, mint munkavédelmi hatósághoz
4. A Kft. haladéktalanul köteles értesíteni a illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalhoz mint munkavédelmi hatósághoz, ha a területén halálos kimenetelű, vagy tömeges foglalkozási megbetegedés fordult elő.
5. Az értesítési kötelezettség akkor is fennáll, ha a foglalkozási megbetegedés munkabaleset következtében állt elő. Tömeges foglalkozási megbetegedésnek az tekinthető, ha ugyanazon munkahelyeken 5 vagy több egy időben előforduló heveny foglalkozási eredetű megbetegedés történt.

6. A foglalkozási megbetegedés kivizsgálását az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalhoz, mint munkavédelmi hatósághoz végzi. A kivizsgálásba bevonja a munkavédelmi szakembert, a foglalkozás-egészségügyi szolgálatot, valamint szükség esetén az érintett gazdálkodási egység vezetőjét.
7. A munkahelyeken az elsősegélynyújtó felszerelést kell jól látható, könnyen elérhető, pormentes, elsősegélynyújtásra alkalmas helyen tartani.

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS ÉS A MENTŐK ÉRTEŚÍTÉSE

Bármilyen körülmények között előfordulhat, hogy mentőt kell hívni, vagy a sérült egészségének megóvása, szinten tartása érdekében magunknak kell cselekednünk. Ilyenkor csak ahhoz a tudáshoz érdemes nyúlni, amikkel már tisztában vagyunk és azokat más segítséggel már sikeresen alkalmazzunk, kivétel ez alól természetesen a sebkötözés és a fertőtlenítés.

Komolyabb segítséget ne akarjunk nyújtani, mint amire képesek vagyunk. Sosem szabad feledni, hogy az elsősegély akkor sikeres, ha javítja, vagy legalább nem rontja az éppen aktuális állapotot.

Ennek elkerülésének érdekében legyen mindig a tudatunkban a mentők telefonszáma 104-es telefonszám. Itt a diszpécser segítségével minden olyan információt meg kell adni, amire szükség van. Ha bonyolult megközelíteni a sérült tartózkodási helyét, akkor érdemes egy jól látható helyen megvárni a mentőkocsi érkezését és ott segíteni a haladást a megfelelő irány mutatójával.

Teendők égési sérülés esetén

Az elsősegélynyújtás első, legfontosabb eleme a hőhatás mielőbbi megszüntetése, vagyis ha a sérült ruházata ég, azonnal el kell oltani. Leghatásosabb a takaróval való szoros beburkolás. Kisebb égések esetében az égett testfelületről a ruhát óvatosan el kell távolítani.

Az égett testfelület – közvetlenül a hőhatás után – 5-20 percen át lehetőleg folyó vízzel hidegsapból kifolyó víz alá tartva hűteni kell. Ez csökkenti a mélyebb testszövetek károsodását, és átmenetileg csökkenti a fájdalmat is.

Hűtés után a sebfelületet száraz, steril kötszerrel be kell kötni. Szigorúan TILOS az égési sebre bármilyen anyagot (kenőcs, olaj, zsír, tojásfehérje stb. tenni !)

Nagyobb felületre kiterjedő égés esetén a sérülttel – ha nem hány - bőséges, lehetőleg sómentes folyadékot kell itatni.

A sérültet haladéktalanul orvoshoz kell vinni, illetve súlyosabb esetben a mentőket kell értesíteni.

Teendők elektromos áramütés esetén

Elektromos áramütés esetén nagyon fontos a gyorsaság, rögtön kiáltsunk segítségért és hívassuk a mentőt (104-es hívószám). Következő teendő, hogy az áram ütöttet kiszabadítsuk az áramkörből, ehhez meg kell szüntetni a villamos energia táplálását (főkapcsoló lekapcsolása, dugaszolóaljzat kihúzása). A vezeték elvágása kifejezetten veszélyes. Ha az áramütött magasan

helyezkedik el, a kikapcsoláskor keletkező izomgörcs miatt leeshet, ami ellen megtámasztással (száraz falétrával) tudjuk őt védeni, vagy a leesés lehetséges helyére textil leterítése, pokróc, ponyva kifeszítése lehet még megoldás. Fontos, hogy ne érnünk a sérülthöz szabad kézzel, míg az áramforrással érintkeznek.

Amennyiben nem lehet áramtalanítani a berendezést, akkor a feszültség alatt levő berendezéstől el kell távolítani a sérültet. Húzzuk vagy toljuk el a berendezéstől, fontos hogy szigetelt eszköz(öke)t (papír, műanyag, fa, saját ruhadarabok) használjunk. Ha a padló nem szigetelt, akkor tegyük a lábunk alá többszörösen összehajtott ruhaneműt, álljunk deszkára vagy gumiszőnyegre.

A sérült fektetésekor fontos, hogy a fej legyen alacsonyabban, mint a törzs, a lábak legyenek felpolcolva.

BIZTONSÁGI ADATLAP

A biztonsági adatlap (más néven biztonságtechnikai adatlap, (material) safety data sheet – (M)SDS) információt szolgáltat a felhasználók számára a vegyszerek, veszélyes anyagok fizikai, kémiai és élettani hatásairól, valamint a vegyi anyagok biztonsági felhasználásáról, a tárolásáról és a maradék biztonságos felhasználásáról. A biztonsági adatlapok tartalmi követelményeit a REACH(A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló rendelet (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals, REACH) az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-án elfogadott 1907/2006/EK rendelete) szabályozza.

A biztonsági adatlapok tartalmát minden veszélyes anyaggal dolgozó, vagy az anyag hatásának kitett munkavállalóval meg kell ismertetni, továbbá a kollektív védelmet, vagy egyéni védőeszközöket a Biztonsági Adatlapok tartalma szerint kell megválasztani az egyes munkafolyamatokra vonatkozóan. A Biztonsági Adatlapok tartalmát mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni. Savakat lúgokkal összeönteni szigorúan tilos, és életveszélyes!

EGYÉNI VÉDŐESZKÖZ JUTTATÁS RENDJE

Egyéni védőeszköz juttatás rendje

1. Egyéni védőeszközöket kell juttatni a munkavállalók részére minden olyan esetben, amikor az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés feltételei műszaki, szervezési intézkedésekkel nem valósíthatók meg.

A munkavállaló az egyéni védőeszköz használatáról nem mondhat le, azt a munkahelyéről nem viheti el. Jogosult megtagadni a munkavégzést, ha számára a védőeszközt nem biztosították, ha az elhasznált védőeszköz cseréjéről nem gondoskodtak, és e miatt élete, egészsége, testi épsége veszélyeztetve van.

A szükséges egyéni védőeszközöket munkakörönként az *1. sz. Melléklet* szerint kell meghatározni. Meg kell határozni, és a *2. sz. melléklet* szerinti adatlapon rögzíteni kell a kiadott védőeszköz mennyiséget, mely az ügyvezető feladata. Az egyéni védőeszközt, védőeszközöket a munkavállalók részére névre szólóan, írásban kell átadni, melyet a munkáltató dokumentál.

Az egyéni védőeszköz kiválasztásánál az alábbiakra kell figyelemmel lenni:

- rendelkezzen egyéni védőeszköz EK-megfelelőségi nyilatkozattal, illetve egyéni védőeszköz EK típustanúsítvánnyal
- a védelmi képessége legyen megfelelő
- használata ne jelentsen (többlet) egészségi kockázatot.

Egyéni védőeszközök használata

A munkakörre kiadott védőeszközök személyes használatra szolgálnak. Kihordási idejük nincs, amennyiben a dolgozó az egyéni védőeszköz(ök) hibáját tapasztalja, nem megfelelően használható az adott eszköz, annak tényét írásban jelzi a munkáltató felé. Azok rendeltetésszerű használata kötelező. A munkahelyi ellenőrzésre jogosult vezetők kötelesek ellenőrizni a védőeszköz rendeltetés szerinti használatát. Az eltűnt, elveszett védőeszközért a munkavállaló kártérítési felelősséggel jár.

A védelemre nem alkalmas védőeszközt haladéktalanul cserélni kell. A csere megtörténteig munkavégzés tilos.

Védőital juttatás

1. Védőital ellátás valamennyi feltételének biztosítása az ügyvezető, vagy az általa megbízott személy feladata.
2. Abban az esetben, ha a munkahelyi klíma zárttéri és szabadtéri munkahelyen a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, a munkavállalók részére igény szerint, de legalább félóránként védőitalt kell biztosítani. A folyadékvesztiséget általában 14–16 °C hőmérsékletű ivóvízzel kell pótolni. E célra alkalmas azonos hőmérsékletű ízesített, alkoholmentes ital is, amelynek cukortartalma az ital 4 súlyszázalékát nem haladja meg, vagy amely mesterséges édesítőszerrel ízesített.

A hidegnek minősülő munkahelyen (a munkahely hidegnek minősül, ha a várható napi középhőmérséklet a munkaidő 50%-nál, hosszabb időtartamban, szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot, illetve zárttéri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el) a munkavállalók részére +50 °C hőmérsékletű teát kell kiszolgáltatni. A tea ízesítéséhez az előző bekezdésben előírtak figyelembevételével cukrot, illetve édesítőszert kell biztosítani.

A védőital és a tea elfogyasztásához legalább a dolgozók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharakról kell gondoskodni. A védőital, valamint a tea készítése, tárolása, kiszolgálása a közegészségügyi követelmények betartása mellett történhet.

Tisztálkodási eszközök és szerek juttatása

1. A Kft. területén megtalálható kézmosóknál kellő mennyiségű tisztálkodó szerről, kéztörlési lehetőségről gondoskodni kell.
A szociális helyiségekben hideg –meleg vizes kézmosási lehetőségről, kellő mennyiségű tisztálkodó szerről, kéztörlési lehetőségről gondoskodni kell.
2. A munkavállalók étkezés előtt kötelesek a higiénés követelményeket betartani.
3. Az öltözőkben és a fürdőkben biztosítani kell a tisztálkodási lehetőséget.

Elsősegélynyújtás

A munkahelyen - jellegének, elhelyezkedésének, a veszélyforrásoknak, a munkavállalók létszámának, a munkavégzésből és a munkakörnyezetből származó hatások és

egészségkárosító kóroki tényezők figyelembevételének, valamint a munka szervezésének megfelelően - biztosítani kell a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi és szervezési feltételeit.

A munkavédelmi oktatásnak az elsősegélynyújtásra is ki kell terjednie.

Minden munkahelyen és műszakban a tevékenység és a munkafolyamatok veszélyességétől, illetve az ott dolgozók számától függően kialakított elsősegélynyújtó felszerelést vagy mentődobozt és a munkavállalók közül kiképzett, elsősegélynyújtásra kijelölt személy jelenlétét kell biztosítani.

Az elsősegélynyújtó felszerelést, a mentődobozt és a tevékenységtől függően hordágyat, megfelelő mennyiségben és minőségben, jól látható, könnyen és gyorsan elérhető, szennyeződéstől védett helyen kell készenlétben tartani.

Gondoskodni kell az elhasznált, lejárt, használhatatlan tételek pótlásáról.

Az elsősegélyhelyeket és a hozzájuk vezető utakat a külön jogszabályban meghatározottak szerint utánvilágító táblákkal kell jelölni.

A munkáltató megfelelő intézkedésekkel biztosítja, hogy szükség esetén az elsősegély, az orvosi sürgősségi ellátás, a mentési és a tűzvédelmi feladatok ellátása érdekében haladéktalanul fel lehessen venni a kapcsolatot a külső szolgálatokkal, szervekkel.

Dohányzás

A dohányzás számára kijelölt helyek kivételével - munkahelyen - nem szabad dohányozni, elektronikus cigarettát vagy dohányzást imitáló elektronikus eszközt használni. (1999.évi XLII. törvény alapján)

A dohányzóhely kijelölése az ügyvezető feladata.

A dohányzóhelyet táblával meg kell jelölni.

Munkáltató neve:	
Címe:	
Szervezeti egység:	

Egyéni védőeszköz(ök) kiadásának nyilvántartása

Munkavállaló neve:	
Beosztása:	

Ssz.	Kiadott védőeszköz megnevezése	Mennyisége	Átvétel időpontja	Átvevő aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

Kelt, 20.....

.....
raktáros (kiadó) aláírása

Munkaruha és védőeszköz nyilvántartás

Munkavállaló neve:	
Beosztása:	

Munkaruha

- A használatra kiadott munkaruházat a kihordási idő lejártáig a munkáltató tulajdona
- A viselési idő elteltével a dolgozó tulajdonába megy át.
- Ha a dolgozó igényjogosultsága a munkaruházat viselési idejének letelte előtt megszűnik, a hátralevő időre a munkaruha időarányos árát meg kell térítenie.
- Nem kell megtéríteni a munkaruha időarányos árát, ha a dolgozó nyugdíjba vonul.

Védőeszköz

AZ EGYÉNI VÉDŐESZKÖZ HASZNÁLATA KÖTELEZŐ!

- A használatra kiadott védőeszköz a munkáltató tulajdona.
- Védelmi képességének csökkenésekor cserére kerül.
- **Az egészséges munkakörülmények biztosítása érdekében baleseti kockázatot jelentő tevékenység kizárólag megfelelő védelmi képességű védőeszközben végezhető, ezért a kiadott védőeszköz használatát meg kell követelni.**
- A munkavállaló a kiadott egyéni védőfelszerelést köteles az idő előtti elhasználódástól megóvni.
- Szándékos rongálás esetén a munkavállaló kártérítésre kötelezhető.
- Az egyéni védőeszközök, védőfelszerelések lehetőség szerinti tisztítása, karbantartása a munkavállaló feladata.
- Az egyéni védőeszközt a munkahelyről hazavinni nem lehet.

Alulírott aláírással elismerem, hogy a túloldalon megnevezett védőeszközt, illetve munkaruhát a fentiekben leírt feltételekkel átvettem és azért anyagi felelősséggel tartozom.

A mai napon az egyéni védőeszköz használatából oktatásban részesültem, annak használati módját és a használati kötelességét megismertem.

Kelt, 20... .. hó .... nap.

.....
munkáltató aláírása

.....
átvevő aláírása

EMELŐGÉPEK

Emelőgép-használat feltételei:

Emelőgépet önállóan az a személy kezelhet, aki

18. életévét betöltött, vagy szakmunkás,

A feladat elvégzésére a vonatkozó jogszabály szerint előzetes és időszakos orvosi vizsgálat alapján alkalmas,

Rendelkezik az emelőgép kezelésére államilag elismert szakképesítéssel és a helyváltoztatásra is képes emelőgép esetében - ha azt maga vezeti - az ahhoz szükséges vezetői engedéllyel.

Az emelőgépet csak a használati utasításban meghatározott módon és célra szabad használni.

A gépi hajtású emelőgéphez naplót kell rendszeresíteni, és abban a műszakonkénti vizsgálatokat és az esetleges meghibásodásokat és azok elhárításának tényét rögzíteni kell.

Az emelőgépre, illetőleg annak szerkezetére, gépházába, vezetőhelyére csak az azon szolgálatot teljesítő kezelő, ellenőrző és karbantartó személyek mehetnek fel. Tanulóvezető csak felügyelet mellett tartózkodhat az emelőgépen.

Minden műszak megkezdése előtt meg kell vizsgálnia az emelőgép biztonságát érintő berendezések hatékonyságát, így különösen:

- a vészleállítót, amely az emelőgép üzemét lekapcsolja;
- figyelmeztető, jelző berendezéseket;
- minden hajtóművet és a köteleket, láncokat;
- a véghelyzet kapcsolókat;
- minden mozgás fékjét;
- a reteszeléseket;
- a teherbírás, illetőleg a kinyúlás jelzőket;
- az emelőgép egyéb biztonsági berendezéseit, amelyek az emelőgép felszereléséhez tartozó eszközökkel megvizsgálhatók;
- valamint a használati utasításban előírt egyéb berendezéseket és védőeszközöket.

Ha hiányosságot vagy rendellenességet tapasztal, azt köteles felettesének jelenteni, valamint az emelőgép naplójába bejegyezni.

ELLENŐRZŐ FELADATSOR EMELŐGÉPKEZELŐK OKTATÁSI ANYAGÁNAK ELSAJÁTÍTÁSÁRÓL

Név: _____

Születési helye-, ideje: _____

Anyja neve: _____

Beosztás: _____

1. Ki kezelhet emelőgépet önállóan?

- a) Bárki, aki a 18. életévét betöltötte.
- b) Aki a 18. életévét betöltötte, orvosilag alkalmas, rendelkezik az adott gépre érvényes képesítéssel, rendelkezik a szükséges készségekkel és jártassággal, és írásban megbízták a feladat ellátására.
- c) Bárki aki rendelkezik „C” kategóriás jogosítvánnyal.

2. Milyen biztonsági berendezésekkel kell rendelkeznie egy emelőgépnek?

- a) Fékek, mozgáshatárolók, egyéb biztonsági berendezések, jelzőberendezések.
- b) Védőföldelés, pótkerék, vészvilágítás, tolatóradar.
- c) A mai korszerű emelőgépekhez nem kellene biztonsági berendezések.

3. Milyen teendők vannak az emelőgép kezelőnek műszakkezdés előtt?

- a) Beöltözni a szükséges munkaruhába.
- b) Nincsen különösebb teendője.
- c) Szemrevételezéssel ellenőrizni kell a szerkezeti elemeket, ellenőrizni kell a gép biztonsági berendezéseinek működőképességét és hatékonyságát, a védőburkolatok meglétét és állapotát, a rögzítő és kötöző eszközöket, ellenőrizni kell az emelőgép naplót és a gépkönyvben leírt egyéb elemeket.

4. Mik a közlekedő utakra vonatkozó legfontosabb előírások?

- a) A közlekedő utakat mindig fel kell festeni sárga színnel.
- b) Feleljen meg a munka jellegének, felülete csúszásmentes, egyenletes, botlás- és billegésmentes legyen, szélessége és szabad magassága feleljen meg a munka jellegének, ahol a forgalom megköveteli, külön kell választani a gyalogos és a járműforgalmat.
- c) A közlekedő utakat csak ideiglenesen szabad tárolásra használni.

5. Mely terhet tilos emelőgéppel megemelni?

- a) Az 1 tonnánál nehezebbeket.
- b) Bármely terhet meg szabad emelni, amelyet az emelőgép elbír.
- c) Ismeretlen tömegű és súlypontú, le van erősítve vagy fagyva, súlypontja emelés közben veszélyesen eltolódhat, rögzítetlen tárgyak vannak rajta.

6. Mikor jogosult és mikor köteles a munkavállaló a munkavégzést megtagadni?

- a) A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, a teljesítését meg kell tagadnia.
- b) Akkor tagadhatja meg a munkavégzést, ha már letelt a munkaideje.
- c) A munkavégzést semmilyen körülmények között nem tagadhatja meg.

7. Mit tilos a teher elhelyezésével kapcsolatban végezni?

- a) A terhet beton padlózatán elhelyezni.
- b) A teher lerakásának környezetében tartózkodni.
- c) A terhet a kötöző eszközre ráengedni és a teher alól a kötöző eszközt emelőgéppel kihúzni.

8. Milyen teendők vannak az emelőgép kezelőnek műszak befejezésekor, munkaszünetkor?

- a) A gépet olyan helyen leállítani, amely mások mozgását nem akadályozza, a terhet biztonságosan lerakni, a mozgó, emelő szerkezeti részeket nyugalmi helyzetbe hozni, a motort leállítani, az indítókulcsot kivenni, a gépet rögzíteni, az előírt ápolásokat elvégezni.
- b) Bemenni a géppel az őrzött telephelyre és ott leállítani.
- c) Nincsenek különösebb teendők

9. Milyen vérzés fajtákat ismer?

- a) Kisvérkörös és nagy vérkörös vérzés.
- b) Hajszáleres, visszeres és ütőeres vérzés.
- c) Gyenge, közepes és erős vérzés.

10. Mikor szükséges a terhelési diagram?

- a) Ha a névleges teherbírással megegyező méretű terhet kell emelni.
- b) Terjedelmes teher felemelésekor, ha nem ismert a súlypont.
- c) Olyan anyagmozgatási gépeknél, ahol a teherhordó szerkezet kinyúlása, dőlésszöge, az erőkar hossza – a teher súlypontjának elhelyezkedése függvényében – változhat.

11. Mi a munkavállaló feladata baleset észlelése esetén?

- a) Elsősegélynyújtás, a munka közvetlen irányítójának értesítése, helyszín biztosítása.
- b) A balesetet okozó gép beszállítása a telephelyre.
- c) Várni kell, amíg intézkedés történik.

12. Mi jellemzi leginkább az egyéni védőeszközöket?

- a) Az egyéni védőeszközt a kihordási idő lejártakor a munkáltatónak kötelező kicserélnie.
- b) Az egyéni védőeszköz személyi használatra szolgál, kihordási ideje nincs. Cseréről a munkavállaló ez irányú jelzése alapján a munkáltató gondoskodik. A védőeszköz a munkáltató tulajdona, a munkahelyről hazavinni tilos.
- c) Az egyéni védőeszközt a munkáltató pénzben is megválthatja.

13. Milyen alapvető biztonságtechnikai szabályai vannak az állványon való anyagtárolásnak?

- a) Megfelelő teherbírás és a terhelhetőség feltüntetése, elmozdulás vagy megcsúszás ellen védeni kell, fémállványt be kell kötni az érintésvédelmi hálózatba, állványok között megfelelő közlekedési út szükséges.
- b) Állványon tárolni csak rekeszekben szabad, esetleg gyűjtő csomagolású termék tárolására van lehetőség.
- c) Állványon tárolni ömlesztett árut szabad, de csak maximum 2 m magasságig.

14. Hogyan kell a teher megfogást kialakítani?

- a) Olyan helyen kell a megfogást kialakítani, ahol a legrövidebb függeszték alkalmazható.
- b) A tehernél minden esetben a legmagasabb pontján kell a megfogási pontot kialakítani.
- c) A teher megfogást úgy kell kialakítani, hogy sem a teher, sem a teherfelvevő eszköz ne károsodjék.

15. Melyek a munkavállaló kötelezettségei a munkavégzés során?

- a) A lehető legnagyobb munkateljesítményt nyújtsa a teljes munkaidő alatt.
- b) A munkavállaló csak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelmi szabályok megtartásával végezhet munkát.
- c) A meghibásodott emelőgépet köteles minél hamarabb megjavítani és a munkavégzést tovább folytatni.

Kelt.: _____ 20..... év _____ hó _____ nap

_____
aláírás

TÜZVESZÉLYES TEVÉKENYSÉG

A területen, külső vállalkozó által végzett, alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység esetén – 5 nappal a tevékenység megkezdése előtt – értesíti a Raduc Mix Kft-t. Az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységhez a szükséges, megfelelő formanyomtatványú, írásos engedélyt a Raduc Mix Kft. adja meg. **Az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység engedélyéhez szükséges formanyomtatvány jelen Oktatási tematikában megtalálható.**

- Tűzveszélyes tevékenységet tilos olyan helyen végezni, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat.
- Állandó jellegű tűzveszélyes tevékenység csak a tűzvédelmi követelményeknek megfelelő, erre a célra alkalmas helyen végezhető.
- Alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységet – az előzetesen írásban, a helyszín adottságainak ismeretében meghatározott feltételek alapján szabad végezni. A feltételek megállapítása a munkavégzésre közvetlenül utasítást adó, a munkát végző személyek tevékenységét közvetlenül irányító személy feladata, ha nincs ilyen személy, a munkát végző kötelezettsége.
- A munkát közvetlenül irányító személy köteles ellenőrizni a munkát végző személyek tűzvédelmi szakvizsga-bizonyítványának meglétét, érvényességét, ha az a tevékenység végzéséhez szükséges feltétel. Hiányosság esetén a munkavégzésre való utasítás nem adható ki, valamint a tűzveszélyes tevékenység nem kezdhető meg.
- A külső szervezet vagy személy által végzett tűzveszélyes tevékenység feltételeit a tevékenység helye szerinti létesítmény vezetőjével vagy megbízottjával egyeztetni kell, aki ezt szükség szerint – a helyi sajátosságnak megfelelő – tűzvédelmi előírásokkal egészíti ki.
- Az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységre vonatkozó feltételeknek tartalmazniuk kell a tevékenység időpontját, helyét, leírását, a munkavégző nevét és – tűzvédelmi szakvizsgálóhoz kötött munkakör esetében – a bizonyítvány számát, valamint a vonatkozó tűzvédelmi szabályokat és előírásokat.
- A tűzveszélyes környezetben végzett tűzveszélyes tevékenységhez a munka kezdetétől annak befejezéséig, a munkavégzésre közvetlenül utasítást adó, a munkát végző személyek tevékenységét közvetlenül irányító személy, ha nincs ilyen személy, akkor a munkát végző – szükség esetén műszeres – felügyeletet köteles biztosítani.
- A tűzveszélyes tevékenységhez a munkavégzésre közvetlenül utasítást adó, a munkát végző személyek tevékenységét közvetlenül irányító személy, ha nincs ilyen személy, akkor a munkát végző, az ott keletkezhető tűz oltására alkalmas tűzoltó felszerelést, készüléket köteles biztosítani.
- A tűzveszélyes tevékenység befejezése után a munkát végző személyek a helyszínt és annak környezetét tűzvédelmi szempontból kötelesek átvizsgálni és minden olyan körülményt megszüntetni, ami tüzet okozhat. A munkavégzésre közvetlenül utasítást adó, a munkát végző személyek tevékenységét közvetlenül irányító személynek, ha nincs ilyen személy, akkor a munkát végzőnek a munkavégzés helyszínét át kell adni tevékenység helye szerinti létesítmény vezetőjének vagy megbízottjának. Az átadás-átvétel időpontját az engedélyen fel kell tüntetni és aláírással igazolni kell.
- Égő dohánytermék, gyufát és egyéb gyújtóforrást tilos olyan helyre tenni vagy ott eldobni, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat.
- Dohányozni, nyílt lángot használni nem szabad olyan helyiségben, szabadtéren, ahol fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyagot állítanak elő, tárolnak, dolgoznak fel, használnak. A dohányzás és a nyílt láng használatának tilalmát biztonsági jellel kell jelölni.

ENGEDÉLY (ALKALOMSZERŰ TŰZVESZÉLYES TEVÉKENYSÉGHEZ)

A munkát elrendelő vezető tölti	A tűzveszélyes tevékenységet végző(k) neve: ..... Tűzvédelmi szakvizsga bizonyítvány száma, vagy oktatási naplószáma: ..... Tevékenység leírása: .... Munkavégzés helye: ..... Munkavégzés ideje: ..... A tevékenységhez végzéséhez szükséges főbb előírásokat az 54/2014 (XII.5.) BM rendelet taglalja.		
A munkát végzők felelős vezetőjének előírása	Biztosítani kell a munkavégzéshez további tűzoltó készüléket az alábbiak szerint: .... Éghető anyagok eltávolítása a területről az alábbiak szerint: .... A tevékenység környezetét védeni kell az alábbi módon: ..... A tevékenység felügyeletét biztosítani kell az alábbi módon: ..... A tűzoltóság felé történő tűzjelzés biztosítható: ..... Munkavégzés után a terület felügyelete: ..... Egyéb teendők, speciális előírások:	Biztosítani kell a munkavégzéshez további tűzoltó készüléket az alábbiak szerint: .... Éghető anyagok eltávolítása a területről az alábbiak szerint: .... A tevékenység környezetét védeni kell az alábbi módon: ..... A tevékenység felügyeletét biztosítani kell az alábbi módon: ..... A tűzoltóság felé történő tűzjelzés biztosítható: ..... Munkavégzés után a terület felügyelete: ..... Egyéb teendők, speciális előírások:	A létesítmény tűzvédelmi megbízottjának előírásai
A ..... év ..... hónap .... napján megtartott helyszíni szemle alapján a tűzvédelmi előírások végrehajtása és betartása mellett végrehajtható. Az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység feltételeit kiegészítettük, tudomásul vesszük, azok betartásáért büntetőjogilag felelősséget vállalunk.			
Aláírás	A munkát elrendelő	A munkát végző(k)	Létesítmény tűzvédelmi megbízottja
	..... A helyszínt megtekintettem, a szükséges óvintézkedéseket meghatároztam. Dátum .....év ..... hó .... nap	..... Ismerem az elvégzendő munkát és a betartandó óvintézkedéseket. Dátum .....év ..... hó .... nap	..... A feltételekben felsorolt előírásokat a fenti tűzvédelmi előírásokkal egészítettem ki. Dátum .....év ..... hó .... nap

TŰZ ESETÉN SZÜKSÉGES TEENDŐK

Tűz vagy annak közvetlen veszélyének észlelésekor az első legfontosabb feladat a tűzoltóság értesítése telefonon (105-ös, vagy 112-es telefonszámon), illetve a közelben tartózkodók figyelmeztetése a veszélyre élő szóval és a kézi jelzésadóval a tűzjelző indítása, hogy az épületben tartózkodók is értesüljenek a veszélyről.

Ezt követően pedig az áramtalanítást kell haladéktalanul elvégezni a területen a tűzvédelmi főkapcsoló(k) használatával, majd a rendelkezésre álló eszközökkel a személyek menekítését kell megkezdeni. Tárgymentést a munkavállalók csak a tűzoltás vezető utasítására, illetve a tűz általuk történt eloltását követően lehet megkezdeni.

Minden esetben meg kell előzni pánikhelyzet kialakulását!

Tűzjelzést követően a dolgozóknak el kell hagyniuk a veszélyeztetett hely területét és fegyelmezetten biztonságos helyre kell vonulniuk.

TŰZOLTÓK ÉRTEŚÍTÉSE

A tűzoltók értesítésekor (105-ös, vagy 112-es telefonszámon) 5 fontos információt kell közölni a diszpécserrel:

- hol van a tűz (pontos cím megnevezése, lakótelep esetén emelet számának megnevezése)
- ki a riasztó adatai (név és telefonszám megadásával)
- milyen az épület kialakítása (többszintes, hosszú, milyen raktárok vannak, milyen helyiség lehet veszélyeztetve)
- van-e emberi élet veszélyben
- milyen helyiségben van tűz (raktár, irattároló, gázpalacktároló)

Az információk pontos megadása jelentősen segíti a tűzoltók felkészülését a tűz oltásában.

Valamennyi készüléken felirat mutatja, hogyan kell azokat működtetni. 6 és 12 kg-os porral oltó tűzoltó készülék feszmérővel (állandó nyomású, vagy belenyomott gázos).

A TŰZOLTÓ KÉSZÜLÉKEK HASZNÁLATA

Tűzoltó készülék típusok:

- *vízzel oltó: kifejezetten az „A” osztályba tartozó tüzek oltására ajánlott (pl: papírraktár, irattár, fatelep, stb.)*
- *habbal oltó: általában olyan helyen ajánlott a használata, ahol a vízzel oltó is alkalmazható, azonban jobb oltóhatást fejt ki. Ezen túl éghető folyadékok és gumitüzek oltására is alkalmas.*
- *porral oltó, leggyakrabban a szilárd „A”, a folyadék „B” és a gázok „C” tüzeinek oltására alkalmazzák (innen az ABC, porral oltó elnevezés)*

Feszültség alatti berendezések tüzeinek oltására, címkén feltüntetett feszültségig használható biztonságban

- *Szén-dioxid oltó (CO₂): oltóhatását figyelembe véve több területen használható. Így feszültség alatti tüzek oltásánál is alkalmas (pl: villamos kapcsolóterek).*

Manapság már léteznek speciálisan elektromos tüzek oltására készített habbal oltó készülékek.

6 kg-os ABC, porral oltó

- A tömlőt a tűzre irányítjuk (1 és 2 kg-os készülékeknél csak lövőke van). A nyomókar és a támasztókar közötti műanyag biztosítólemez/vagy biztosítószeget furatába helyezett szeget a mutató vagy középső ujjunkkal kirántjuk. A nyomókar lenyomásával az oltópor a kezdődő tüzet eloltja. A kar elengedésével és újbóli benyomásával a készülék szakaszosan is üzemeltethető. A porsugarat a lángokra kell irányítani.

- Bármelyik típusú tűzoltó készüléket használat után szakértővel felül kell vizsgáltatni és újra tölteni.

TŰZOLTÓ KÉSZÜLÉK		
6 kg: ABC PORRAL OLTÓ		
34 A	233 B	C
1. A BIZTOSÍTÓ SZEGET HÚZZA KI 		
2. FOGJA MEG A TÖMLŐT 		
3. NYOMJA MEG A MŰKÖDTETŐ KART 		
		
Villamos feszültség alatt lévő berendezések tüzeinek oltására max. 35.000 V-ig legalább 1,5 m távolságból használható.		
HASZNÁLAT UTÁN ÚJRA TÖLTENI. ÉVENTE ELLENŐRIZNI. CSAK AZ ENGEDÉLYEZETT OLTÓ- ÉS HAJTÓANYAGOK, ALKATRÉSZEK HASZNÁLHATÓK ÚJRATÖLTÉSKOR ÉS JAVÍTÁSKOR.		
Oltóanyag: 6 kg FUREX ABC 650 Hajtóanyag: 14 bar száraz Nitrogén Töltött tömeg: 9,45 kg		MSZ EN 3 Típus: P6 AM Engedély szám: 618/75/2001
Hőmérsékleti tartomány: -30°C - +60°C		

2 és 5 kg-os Széndioxiddal (CO₂-vel) oltó

- A szórócsövet a tűzre irányítjuk. A biztosító szeget kihúzzuk és a szelep nyomókarját lenyomjuk.
- A nyomókar felengedésével és újbóli lenyomásával a készülék szakaszosan is működtethető.
- A készüléket a talajszint alatt vagy nehezen szellőztethető helyiségben elővigyázattal kell használni.
- A nagy sebességgel kiáramló széndioxid fagyási sérüléseket okozhat, ezért:
  - 1.) TILOS működés közben vagy közvetlen utána a szórócsövet csupasz kézzel érinteni.
  - 2.) TILOS a készüléket úgy működtetni, hogy a kiáramló széndioxid a működtető vagy embertársa testfelületére kerüljön.
- Bármelyik típusú tűzoltó készüléket használat után szakértővel felül kell vizsgáltatni és újra töltetni.

FIGYELEM! Ha tűz zárt vagy csukott ajtó mögött keletkezett, akkor az ajtót úgy kell kinyitni, illetve kifeszíteni, vagy betörni, hogy az ajtóval szemben illetve –kifelé nyíló ajtónál- az ajtó mögötti falnál senki se tartózkodjon, tekintettel arra, hogy a hirtelen bejutó oxigéntől a lángcsóva kicsaphat, az ajtó a beavatkozót a falhoz préselheti.

KORONAVÍRUSSEL KAPCSOLATOS KIEGÉSZÍTÉS

Az új koronavírus terjedésének módja, a betegség tünetei:

A koronavírusok alapvetően állatok körében fordulnak elő, ugyanakkor egyes koronavírus törzsekről ismert, hogy képesek az emberben is fertőzést okozni. A koronavírusok mind állatról emberre, mind emberről emberre terjedhetnek.

Sokféle állatfaj lehet forrása az emberi megbetegedést okozó koronavírusoknak. A 2012-ben az Arab-félszigetről kiinduló, a közel-keleti légzőszervi szindróma járványát okozó koronavírus (MERS-CoV) elsődleges forrásai tevék, míg a 2002-ben Kínából kiinduló, a súlyos akut légzőszervi szindróma járványát okozó koronavírus (SARS-CoV) elsődleges forrásai cibetmacskák voltak.

A koronavírusok okozta emberi megbetegedések súlyossága esetenként eltérő: **a klinikai kép az enyhe, hétköznapi náthától a súlyosabb légúti megbetegedésekig terjedhet.** Legtöbbször csak enyhe vagy mérsékelt súlyos felső légúti tüneteket okoznak az emberben. Ugyanakkor a MERS és a SARS járványok során súlyos, életveszélyes légúti megbetegedések is előfordultak.

Az új koronavírus (2019-nCoV) által okozott fertőzések tünetei:

A betegség leggyakoribb tünetei **a láz, a fáradtság és a száraz köhögés.** Egyes betegeknél jelentkezhet **fájdalom, orrdugulás, orrfolyás, torokfájás vagy hasmenés.** Ezek a tünetek általában enyhék és fokozatosan jelentkeznek. Vannak olyan fertőzöttek, akiknél **nem alakul ki semmilyen tünet** és nem érzik magukat betegnek. A legtöbben (nagyjából 80%) bármely speciális kezelés nélkül felépülnek a betegségből. Minden 6. fertőzöttből nagyjából 1-nél alakul ki súlyos betegség és légzési nehézség. Azoknál valószínűbb ezeknek a kialakulása, akiknek már olyan **meglévő egészségügyi problémáik** vannak, mint a magas vérnyomás, szívproblémák, vagy cukorbetegség, valamint az idősebbeknél.

Az új koronavírus (2019-nCoV) átviteli módja:

A betegség **az orrból vagy szájból származó apró cseppeken keresztül képes emberről emberre terjedni.** Ezek a cseppek egy megfertőzött ember **köhögésével** vagy **kilégzésével** kerülnek a külvilágba és a beteg körüli tárgyakra, felületekre. Az emberek általában úgy fertőződnek meg, hogy belélegzik azokat a cseppeket, amiket egy fertőzött kiköhög vagy kilélegzik. **Úgy is megfertőződhet valaki, hogy a cseppekkel szennyezett tárgyakhoz vagy felületekhez ér, majd a szeméhez, orrához vagy szájához nyúl.** Mindezt fontos több, mint 2 méter távolságra maradni a megbetegedett személyektől.

Az új koronavírus (2019-nCoV) általi fertőzés megelőzése:

A legtöbb ember, aki megfertőződik enyhe betegségen esik át és rövid idő alatt felépül. A megelőzés főbb lépései:

1. **Rendszeresen és alaposan kezet kell mosni vízzel és szappannal vagy meg kell tisztítani a kezet alkoholos kézfertőtlenítővel.** A kézmosás vagy alkoholos kézfertőtlenítés eltávolítja az esetleg a kezünkön lévő vírusokat.
2. **Legalább 2 méteres távolság megtartása mindenkitől, aki köhög vagy tüsszent.** Köhögéskor vagy tüsszentéskor apró folyadékcseppek kerülnek a környezetbe, amelyek tartalmazhatják a vírust. Ha túl közel vagyunk, akkor belélegezhetjük a cseppeket és ezáltal a vírust is.
3. **Saját szemek és száj érintésének elkerülése.** A kezünk számos felülettel, tárggyal érintkezik, melynek során szennyeződhet az ott lévő vírusokkal. Az így szennyezett

kézze a szem, a száj vagy az orr érintése esetén a vírus a szervezetünkbe kerülhet, azaz megfertőződhetünk.

4. **Fokozott odafigyelés a személyes higiéniára, valamint környezetünkben élők védelme. Száj eltakarása köhögés, tüsszentés esetén, valamint használt zsebkendők azonnali hulladéktárolóba való helyezése.** A vírus cseppfertőzéssel terjed. A köhögési, tüsszögési etikett betartásával megvédjük a körülöttünk lévőket a különböző vírusoktól, így az új koronavírustól is.
5. **Láz, köhögés, nehéz légzés esetén háziorvos értesítése telefonon. Mondja el neki a tüneteket, kövesse az orvos útmutatásait.** A telefonálás lehetővé teszi, hogy az orvosa a kijelölt egészségügyi intézménybe utalja.

Mikor ajánlott a kézmosás/kéz fertőtlenítése:

- étkezés előtt és után, valamint ételkészítéskor
- köhögés vagy tüsszentés után
- a WC használata után
- dohányzás vagy elektromos cigaretta használata előtt és után
- amikor a keze bepiszkolódik
- kesztyű viselése előtt és után
- a tömegközlekedés előtt és után
- otthon elhagyása előtt
- amikor megérkezik / elhagyja a munkahelyet / más helyszíneket
- a feladatok megváltoztatása után
- a több személy által használt felületek megérintése után
- ha valakivel érintkezik, akinek bármilyen COVID-19 tünete van

TÜNETES BETEG ESETÉN:

VAGY

Klinikai tünetek
(láz, köhögés,
nehézlégzés,
íz-vagy szaglásérzés
zavara, elvesztése)
fennállása esetén,
a tünetek
mérlegelése alapján
koronavírus fertőzés
gyanúja merül fel.

Klinikai tünetek fennállnak és az alábbi
feltételek közül legalább az egyik teljesül:

- az elmúlt 14 napban külföldön járt, **VAGY**
- az elmúlt 14 napban igazolt
koronavírus fertőzöttel volt
kapcsolatban, **VAGY**
- járó vagy fekvőbeteg ellátásra szorul, **VAGY**
- egészségügyi dolgozó **VAGY**
- bentlakásos intézmény ápolója,
gondozottja

A háziorvos megrendelheti
a PCR tesztet a Mentőszolgálattól.
Ennek költségét az állam finanszírozza.

PCR vizsgálat megrendelése **kötelező**
a Mentőszolgálattól.
A tesztelés költségét az állam viseli.

PCR teszt pozitív.

A beteg el van különítve.

Enyhe tünetek
esetén otthonában.

- Beteg 3 napja láztalan,
- Légúti tünetei megszűntek,
- A tünetek kezdetétől eltelt
legalább 10 nap

A beteg
gyógyulttá
nyilvánítandó,
elkülönítése
feloldható,
közösségbe mehet.

Súlyos, kórházi ápolást igénylő
tünetek esetén kórházban.

- Beteg 3 napja láztalan,
- Légúti tünetei megszűntek vagy
megszűnőben vannak,
- A radiológiai kép a tüdőgyulladás egyértelmű
javulását mutatja vagy nem mutat kóros
eltérést,
- A tünetek megjelenésétől kezdve eltelt 10 nap

ÉS két 48 óra különbséggel végzett két negatív
PCR vizsgálat teszteredménnyel rendelkezik
(Az első mintavétel nem lehet korábban, mint
a klinikai tünetek megjelenését követő 5. nap)

A beteg gyógyultnak minősíthető
és otthonába, szociális
intézménybe bocsátható.

TÜNETMENTES BETEG ESETÉN:

A tünetmentes személy
SARS-CoV-2 PCR tesztje
pozitív.

Otthonában el kell
különíteni.

A mintavételtől
számított 10 nap eltelt,
továbbra is tünetmentes.

Elkülönítése feloldható,
közösségbe mehet.

Az elkülönítés
ideje alatt tünetek
jelentkeznek.

A tünetes betegekre
vonatkozó intézkedések
lépnek életbe.

NEMZETI
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI
KÖZPONT

nnk.gov.hu

Nemzeti Népegészségügyi Központ / Tisztifőorvos

TAKARÍTÁS, FERTŐTLENÍTÉS RENDJE

A munkahely **takarítási utasításának** az NNK legfrissebb közegészségügyi javaslataival összhangban történő – módosítását, kell eszközölni, különös odafigyeléssel a fertőtlenítési eljárásokra.

Széles körben ismertek és hatásosak az alkohol tartalmú kéz- és egyéb felületfertőtlenítő termékek, amelyek közül **a 70-80% közötti etanol (etil-alkohol) és/vagy izopropil tartalmú szerek hatásosak a vírusok ellen.** A felületfertőtlenítők esetén **a nátrium-hipoklorit (hypo) hatóanyagú készítmények szintén megfelelő vírusölő hatással bírnak.**

Mindig ellenőrizzük a kiválasztott termékek címkéjét, hogy az a vírusok elpusztítására alkalmas-e. Tekintettel arra, hogy a koronavírus egy vírus-kórokozó, **lényeges, hogy csak olyan terméket vásároljunk, amelynek címkéjén a termék vírusölő (virucid) hatása fel van tüntetve.** A baktericid, vagyis baktériumok elleni fertőtlenítő szerek hatása bizonytalan a vírusok ellen, ezért ezen termékek felhasználása téves biztonságérzetet kelthet.

Az alábbi felületek fertőtlenítését célszerű gyakrabban elvégezni:

- munkalapok, asztallapok és íróasztalok
- ajtó kilincsek és villanykapcsolók
- WC-k és WC-ajtók, csapok
- kezelőpanelek, távirányítók
- vízforralók, kávéfőzők, kenyérpíritók, mikrohullámú sütő, hűtőszekrények
- konyhai felületek és szekrény fogantyúk

A munkavállalók részére fertőtlenítési pontokat szükséges létrehozni, ahol megtalálhatók a fokozott fertőtlenítési igényeknek megfelelő mennyiségű tisztítószer, fertőtlenítőszer, törülközők és minden egyéb olyan eszköz, mellyel a munkavégzés közben – igény szerint – munkaterületüket fertőtleníthetik.